

Przypomnienie.

Wydział naszego Towarzystwa postanowił przy zbliżającym się sezonie mniszki zwrócić uwagę wszystkich członków na obowiązki, jakie na nich ciążyą z tego powodu. Pewna część tych obowiązków jest li tylko gospodarczej natury; wyliczyła je osobna ankieta, zwołana w sprawie mniszki przez ministerstwo rolnictwa i podał „Sylwan“ w r. 1891 na stronie 232. Polecamy je usilnie uwadze kolegów.

Druga część zawiera przepisy, wydane przez polityczną władzę, przestrzegającą wykonanie postanowień ustawy lasowej i jakkolwiek starostwa w zeszłym roku rozesłały wszędzie odpowiednie ogłoszenia, uznał Wydział Towarzystwa przypomnienie tychże za bardzo wskazane, gdyż łatwo być może, że niejednemu wyszły z pamięci lub nie zwrócił na nie dostatecznej uwagi. Wny Góralczyk, c. k. krajowy inspektor lasów, uproszony przez Wydział, udzielił tekstu tego obwieszczenia, które w następstwie podajemy:

„Ze względu na znaczne szkody, grożące lasom w czasie pojawienia się mniszki, rozporządza się na mocy §§. 50 i 51. ustawy lasowej z dnia 3. grudnia 1852 Nr. 250 D. u. p. stosownie do wniosków ankiety zwołanej w tym celu przez wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa, jak następuje:

1. Wszyscy właściciele lasów obowiązani są bacznie czuwać nad swoimi lasami i w razie spostrzeżenia tamże motylków, jaj, gąsienic lub poczwerek mniszki, donieść bezzwłocznie o tem c. k. Starostwu, względnie właściwemu delegatowi, jeżeli taki delegat w myśl ustępu 10. niniejszego okólnika ustanowiony zostanie.

2. Właściciele lasów są nadto obowiązani według możliwości:

a) tępić motyle mniszki,

b) zbierać i niszczyć jej jaja,

c) niszczyć gromadki gąsieniczek, siedzących po wylęgnięciu krótki czas na korze tz. Spiegel,

d) zbierać i niszczyć gąsienice w razie, jeżeli delegat c. k. Starostwa nie postanowi, że zebrane gąsienice mają być w sposób przez niego wskazany tak długo przechowane, dopóki znajdujące się między nimi zarodki pożytecznych owadów nie dojdą do zupełnego rozwoju, wreszcie

e) zbierać poczwarki i przechowywać je w odpowiedni sposób, a to dla celu wskazanego pod d).

3. Właściciele lasów obowiązani są zarządzić na wezwanie delegata c. k. Starostwa w drzewostanach, w których dostrzeżono jaja lub gromadki młodych gąsieniczek mniszki, tak zwane smołowanie, czyli smarowanie drzew mazią.

Odbywa się ono w ten sposób, że na każdym drzewie, w najwyższej dosięgnąć się dającej wysokości, zakłada się opaskę z mazi w kształcie pierścienia i czuwa się nad tem, aby pierścienie te pozostawały ciągle w stanie lepkości, a to w tym celu, aby gąsienice nie dostały się do korony drzew, względnie nie dostały się z drzewa na drzewo.

4. Drzewostany, choćby nawet tylko nieznacznie przez mniszkę nawiedzone, należy oznaczyć w sposób łatwo dostrzegalny i zapobiegać czołganiu się gąsienic z tych lasów do sąsiednich drzewostanów.

5. Jeżeliby delegat Starostwa dla skonstatowania ilości jaj, składanych przez mniszkę, zarządził ścięcie pewnych drzew, obowiązani są właściciele bezzwłocznie zarządzić ten wyrąb, a ścięte drzewo natychmiast z lasu uprzątnąć.

6. Wycinanie drzewostanów, które zostały przez mniszkę nawiedzone, lub już nawet częściowo obżarte, nie jest konieczne, środki ostrożności wskazane w ustępie 4. muszą być jednak ściśle przestrzegane.

Z zastrzeżeniem ścisłego przestrzegania przytoczonych właśnie środków ostrożności, dozwala się dalej zaniechania wycięcia lasów już do połowy lub nawet całkiem objedzonych w razie, jeżeli stwierdzono, że drzewa mimo uszkodzenia przez mniszkę dalej rozwijać się mogą, co tyczy się szczególnie młodych drzewostanów.

Jeżeli możliwość dalszego rozwoju uszkodzonych drzewostanów byłaby wykluczona, natenczas ich wycięcie leży w pierwszym rzędzie w własnym interesie właścicieli lasów, a nawet może być nakazane w razie obawy, że wskutek zaniechania wyrębu rzeżonych drzewostanów mogłyby się wylęgnać inne szkodliwe owady.

Z lasów przez mniszkę chociażby tylko miejscami nawiedzonych nie wolno wywozić ani kory, ani okorowanego drzewa w czasie od 1. sierpnia do 31. maja.

8. Za zaniechanie obowiązków włożonych niniejszem obwieszczeniem na właścicieli lasów, względnie za nieprzestrzeganie zarządzeń wydanych przez delegata Starostwa w jego imieniu na mocy ustawy lasowej lub niniejszego obwieszczenia, winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, stosownie do postanowień ust. las.

9. Ponieważ utrzymanie i rozmnażanie ptaków żywiących się owadami, stanowi ważny czynnik w tępieniu mniszki, przeto przypomina się jak najściślej przestrzeganie przepisów obowiązujących co do ochrony ptaków.

Ponieważ także utrzymanie w lasach jak największej ilości mrówek, uznane zostało za skuteczny środek tępienia mniszki, przeto zakazuje się na mocy §. 51 ustawy lasowej, z zagrożeniem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności, zbierania jaj mrówczych w lasach i uszkadzania mrówisk.

10. Delegatem c. k. Starostwa dla spraw tępienia mniszki zamianowany został dla okręgu . . . . . p. . . . .
zamieszkały w . . . . .

Delegatowi temu, który kierować ma robotami około niszczenia mniszki i czuwać będzie nad wykonaniem tych zarządzeń, służy, jako działającemu imieniem c. k. Starostwa w myśl postanowienia §. 50. i 51. ustawy lasowej i niniejszego obwieszczenia, prawo wydawania potrzebnych zarządzeń w tej mierze.

Właściciele lasów winni ściśle stosować się do zarządzeń delegata, który w razie przeciwnym, gdyby zachodziło niebezpieczeństwo zwłoki, postara się o natychmiastowe wykonanie wydanych zarządzeń.

11. Naczelnicy gmin, żandarmerya i straż leśna mają zwracać baczną uwagę na pojawienie się mniszki, a o każdym wypadku jej pojawienia się, oraz o zaniedbaniu obowiązków włożonych na właścicieli lasów, donosić bezzwłocznie c. k. Starostwu lub delegatowi przez Starostwo ustanowionemu.“
